

vil vokse meget stærkt. Og at det skulde blive bedre i det kommende Aar, det Aar, som vi her lovgiver for, er der slet ingen Grund til at tro. Vi maa vel erindre, at jo længere en Erhvervskrise varer, des mere vokser Trangen til Hjælpekassehjælp, idet de andre Hjælpe midler efterhaanden bliver udtømt.

Jeg finder det derfor mest naturligt, at Staten yder den Trediedel af Udgifterne til Hjælpekasserne, som er Lovens Maksimum, og jeg finder det naturligt baade af Hensyn til de trængende og af Hensyn til Kommunernes Økonomi. Det er ved tidligere Lejligheder her i Salen blevet gjort gældende, at Hensynet til de trængende er af underordnet Betydning i denne Forbindelse, da Kommunerne baade har Magten til at yde Hjælp og Ansvar for, at dette sker. Denne Betragtning er dog kun delvis rigtig. Forholdene stiller sig nemlig meget forskelligt i de forskellige Kommuner; de Kommuner, som har en særlig stor ubemidlet Befolkning, rammes naturligvis uforholdsmæssig haardt under en Arbejdsledighedskrise som den nuværende, Trangen er her særlig stor, og Skatteevnen er tilbøjelig til at svigte. Det er for saadanne Kommuner, hvis Økonomi er særlig haardt anspændt og navnlig vil blive meget stærkt anspændt i de kommende Aar, at Forholdene stiller sig særlig vanskeligt, men saadanne Kommuner kan økonomisk set godt staa sig ved at holde igen paa Hjælpekassehjælpen og i Stedet yde Fattighjælp. Det kan de, fordi en stor Del af dem, der faar Hjælpekassehjælp, ikke er forsørgelsesberettigede i den Kommune, hvori de bor, og man faar jo Refusion af, hvad man yder i Fattighjælp, men ingen Refusion af, hvad man yder i Hjælpekasseunderstøttelse.

Det er imidlertid baade inhumant og i det lange Løb samfundsmæssigt set ogsaa langt dyrere at yde Fattighjælp i Stedet for Hjælpekassehjælp. Jeg har i en ikke saa helt kort Aarrække haft med Forsørgelsesvæsenet at gøre i den Kommune, hvori jeg bor, og jeg vil derfor gerne med et lille Eksempel illustrere dette Forhold. En Mand henvender sig til mig om Hjælp i min Egenskab af Fattigforstander; han og hans Familie staa paa bar Bund, mangler det allernødvendigste til at leve for. Manden er hjemmehørende i en Landkommune, men er flyttet ind til Byen, fordi der ingen Erhvervsudsigter var for ham paa Landet; inde i Byen har han dog heller ikke kunnet finde Erhverv, men har kun kunnet forøge de arbejdsløses og trængendes Antal. Jeg kan selvfølgelig give Manden Fattighjælp

— det vilde være det billigste for min Kommune, fordi den vilde faa de $\frac{3}{4}$ refunderet af Forsørgelseskommunen —, men hvis jeg gør det, støder jeg ham samtidig ud i de socialt set retsløses Rækker, jeg knækker hans og hans Families Selvtillid og Selvagtelse, og jeg bevirker, at han i det lange Løb i de fleste Tilfælde vil blive langt dyrere for Samfundet, i dette Tilfælde for hans Forsørgelseskommune. Derfor sørger jeg naturligvis for, at han saa vidt muligt kan faa Hjælpekassehjælp i Stedet for Fattighjælp. Det er dyrere, ganske vist, for den Kommune, hvis Interesser jeg skal varetage, men det er det billigste for Samfundet, samtidig med at det er det bedste for Manden, da han derved lettest retter sig, og navnlig er det jo det billigste for hans Forsørgelseskommune, som, ved at Manden faar Hjælpekassehjælp i Byen, slipper helt gratis. Hvis Bykommunerne ikke gav Hjælpekassehjælp i den Udstrækning, som Tilfældet er, hvis de i højere Grad anvendte Fattighjælp, vilde mange Landkommuner faa langt større Udgifter til Fattigvæsenet, end Tilfældet er nu, thi blot dette, at en 3—4 Familier kommer paa Fattigvæsenet, kan virke overmaade haardt tyngende for en lille Landkommunes Budget.

Tilfælde som det, jeg her har nævnt Eksempel paa, har jeg i Snesevis af hvert eneste Aar, og som Forholdene har ligget i de senere Aar, med det ganske ringe Stats tilskud til Hjælpekasserne, har der været en Fristelse for Opholdskommunerne til at yde Fattighjælp i Stedet for Hjælpekassehjælp. Det tjener til Ære for de fleste Kommuner, at de ikke har gjort det, men de bør ikke vedblivende straffes økonomisk, fordi de viser Humanitet og Forstaaelse. Og det maa ogsaa understreges, at ikke alle Kommuner viser lige stort Fremsyn og Ansvarsfølelse paa dette Omraade. Denne Beklagelse vil jeg dog ikke rette saa meget mod Hjælpekassebestyrelserne; jeg tror, at som Helhed arbejder Hjælpekassebestyrelserne godt, og de enkelte Medlemmer udviser uden Hensyn til social Stilling og uden Hensyn til politisk Opfattelse en god Villie til at yde Hjælp efter bedste Skøn. Men Hjælpekassens Virksomhed er jo i høj Grad begrænset af Kommunalbestyrelsernes Bevillingsmyndighed, og Kommunalbestyrelserne er ikke i alle Tilfælde lige forstaaende; det er ogsaa langt lettere for en Kommunalbestyrelse, der behandler Forholdet rent talmæssigt, at smække Laaget til Pengekassen i, end det er for Hjælpekassebestyrelserne, der ofte har Nøden og Trangen personliggjort foran sig.